

Chcete pracovat v zahraničí za pohádkový plat? Proč ne

Hana Kadečková

Šanci získat nové, zajímavé, perspektivní a velice dobře placené místo nabídne pár desítkám schopných Čechů od příštího roku Evropa. Nejde o žádné příhraniční pendlerství, práci načerno, či otročinu, kterou nechtějí místní dělat.

Jde o regulérní nabídku, která může pár desítkám schopných a vzdělaných Čechů přinést perspektivní zaměstnání na celý život.

Stačí být vysokoškolák, mít tři roky praxe, výborně hovořit alespoň dvěma jazyky a uspět ve výběrovém řízení. Pak už by nemělo nic bránit tomu stát se úředníkem typu A (řídící pracovník se samostatnou zodpovědností za jednotlivé projekty) v Evropské komisi a přestěhovat se, třeba na dvacet let, do Bruselu.

Od příštího roku bude Evropská komise (EK) v kandidátských zemích, tedy i u nás, dělat první konkurzy na místa úředníků těchto zemí v Bruselu. Výběrová řízení budou veřejná, to znamená, budou veřejně oznámena například v denním tisku, aby měl každý příležitost se přihlásit.

V příštím roce šance pro padesát Čechů

„Určitě ta příležitost je. Postupně až do roku 2008 chce Evropská komise přijmout celkem 3800 nových zaměstnanců z deseti, dnes, kandidátských zemí. V příštím roce by mělo být přijato 500 lidí, tedy příležitost by mohlo získat asi 50 Čechů.“ Řekla to Právu Veronika Fantová (31) z Národního vzdělávacího fondu v Praze, která se před pár dny vrátila z pětiměsíční bruselské stáže v Evropské komisi. Přivezla spoustu poznatků, jak to udělat, aby se český člověk stal bruselským úředníkem.

Předně, nikoho z těch, kteří budou v Bruselu posuzovat vaši přihlášku a výsledky výběrových řízení, nebude zajímat kolik vám je let, zda jste žena nebo muž, zda už náhodou nejste v předdůchodovém věku nebo naopak, zda právě nemáte malé děti.

„Samozřejmě že pro výběrové řízení neexistuje například věkové omezení. Požadavky na uchazeče jsou v zásadě jen tyto – znalost jazyků, vysokoškolské vzdělání a tříletá praxe. Navíc samozřejmě orientace v evropském dění,“ vysvětluje Fantová.

Na naši námitku, že podmínka tříleté praxe bere šanci čerstvým absolventům škol, Fantová oponuje: „Nebere. Také mohou mít šanci. Ale dostali by se buď na nižší úřednickou úroveň B, to znamená, nebyli by řídícím pracovníkem se samostatnou zodpovědností za jednotlivé projekty. Měli by ale šanci stát se samostatnými administrativními pracovníky a byli by řízeni některým z úředníků typu A. A nebo mohou být přijati na nejnižší úroveň A8.“

Kolik řečí umíš, tolikrát...

Na dotaz, jaké řeči by měl uchazeč ovládat, Fantová odpovídá: „V případě úředníka EK by to měla být angličtina a francouzština. Mimochodem, francouzština je kuloárním jazykem, takže její znalost je k nezaplacení. Také velká část materiálů je ve francouzštině a intranety jednotlivých generálních ředitelství jsou buď skoro celé ve francouzštině nebo v angličtině. Dobré je tedy orientovat se v obou jazycích.“

Jako ryba ve vodě se bude podle Fantové cítit v Bruselu ten, kdo se alespoň orientuje ve více jazycích: „Musíte si uvědomit nejen že už nebudete pracovat ve své rodné řeči, ale že kolem vás budou lidé mluvit dalšími přinejmenším deseti jazyky. Teď nemluví o oficiálních jednáních, která probíhají v jedné řeči nebo jsou tlumočena, ale například o poradách. Tam to vypadá jinak. Naprosto běžné je, že se i v jedné větě

průběžně přechází z jednoho jazyka do druhého. Prostě, kdo se dostane do Bruselu, ocitne se v takovém evropském Babylónu,“ dodává Veronika.

Testy nejsou žádná hračka

Jak těžké budou testy, které bude muset zájemce absolvovat?, ptáme se. „Přibližují se přijímacím testům na vysokou školu. Zaškrťáváte správnou odpověď z daných možných. Testy jsou zaměřené na evropskou problematiku od samého počátku vzniku Evropského hospodářského společenství až do současnosti. Opravdu to zahrnuje obrovskou škálu toho, co všechno EK pokrývá. Myslím, že test je docela náročný. Jeho cílem je prozkoumat, zda evropskou problematiku znáte poměrně detailně. Dále musíte složit test z cizího jazyka a psychologické testy. Celá zkouška probíhá v národním jazyce,“ popisuje.

A dodává jednu záležitost celého přijímacího řízení: „I když jím projdete úspěšně, nemáte ještě jistotu, že získáte práci.“ Praxe je totiž taková, že ti, kteří konkurz úspěšně absolvují, jsou zapsáni do takzvané Modré knihy. Tato kniha pak koluje po jednotlivých odděleních generálních ředitelství EK a oddělení si podle potřeb vybírají: „Může se stát, že si vás nikdo nevybere,“ konstatuje Veronika. A aby toho nebylo dost dodává: „Navíc ta Modrá kniha má jakousi expirační lhůtu. Je prostě platná jen po určitou dobu, obvykle dva roky. Pokud si vás nevyberou do této doby, můžete začít znovu.“

Pokud však budete úspěšní a oni si vás vyberou, čeká vás perspektivní místo, vysoký plat a stěhování do Bruselu. „Určitě by si člověk měl uvědomit, že na několik let – mohou to být třeba tři roky, ale i dvacet let – odchází ze své země. To znamená, že tady nechá všechny své známé, přátele, zbytek rodiny a odchází do prostředí, kde vůbec nikoho nezná a kde se navíc ocitne v kulturně hodně různorodé komunitě.“

Plat až 8000 eur

Za to však dostane nemalou odměnu. „Je všeobecně známo, že platy v Evropské komisi na úrovni A i B jsou vyšší než v běžné státní správě,“ říká Fantová. Začátečník v kategorii A (úroveň A8) dostane nástupní plat 3998 eur (Pozn. red. – přibližně 120 tisíc korun). Průměrně se dá říci, že na úrovni úředníka A se platy ve většině případů pohybují mezi 5000-8000 eur (Pozn. red.: asi 150 tisíc až 240 tisíc korun).

Protože Evropská komise je státní správa, její zaměstnanec má i velmi dobré sociální jistoty. Podle Veroniky má takový úředník nižší zdanění příjmů, dostane příspěvek na školné pro děti, protože děti zaměstnanců chodí do evropských škol, které jsou přizpůsobené tak, aby dítě, když se vrátí do své země, mohlo dál pokračovat ve studiu a nemuselo skládat srovnávací zkoušky.

„Evropská komise má například i své zvláštní svátky, které se neřídí státními svátky Belgie. Úředníci mají jednou za čas nárok na proplacení cesty domů,“ vyjmenovává.

Ale práce v Bruselu obnáší i jisté nevýhody: Za prvé, člověk, který se rozhodne být úředníkem Evropské komise, musí být plně loajální. Za snad největší oběť považuje Veronika dlouhodobé odloučení od domova: „Odjedete ze své země, opustíte rodinu, kamarády, zázemí a dostanete se do země a města, kde by vás jinak vůbec nenapadlo žít. Pokud by vás tedy nebavila ta práce, myslím, že peníze by vám to nevynahradily,“ uvažuje. Z vlastností, které jsou důležité pro zvládnutí této práce, je nutné vedle už zmíněné loajality jmenovat i komunikativnost, vstřícnost, nearogantnost a pracovitost.

„Těžký začátek může mít člověk, který do Evropské komise přejde ze soukromého sektoru. Bude si muset uvědomit, že se ocitá ve státní správě, která má určité úrovně. A přesto, že bude mít velkou zodpovědnost, a bude třeba mít na starosti velký projekt

velkého rozsahu s dopadem na různé země, tak přesto, tento člověk bude stále součástí poměrně velké administrativy,“ upozorňuje Fantová.